

առջև - 243-1-1

ՆՈՐԱՀԱՍՆԵՐՈՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՀԱՆԴԷՍ
ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ

◆ Խմբագրապետ ◆
ԳՐ. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

◆ Խմբագիր—Տնօրեն ◆
Մ. ՍՈՒՐԵԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ = ԹԻԻ 1

1 ՆՈՅ. 1919

Նույ, 9 Անապատի Որբերու Կիսակին է

ՄԵԳԼՍ ԿՏՈՒՈՂՈՒ ԺԴՅԳԻՍՓ

ՄԵԳԼՍԻՈՒԺ Կ՝ՇԳԻՈՒՈՒ, ԴՍԴԳՐԻ

ԳԻՆ 100 ՓՐ.

ՏՊԱՐԱՆ «ԱՌԱՌՈՏ»Ի

Կ. Պոլիս, Պատր Ալի Հասսեպի

ՊՈԼԻՍ
ԵՒ ԳԱԻԱՌ

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Տարեկան (24 թիւ)

Վեցամսեայ (12 »)

Տարեկան

50 Դահ.

30 »

10 Ֆրանկ

ՀՐԱԻՔԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆԵՐՈՒՆ

«Առաւօտ» հանդէսին խմբագրութիւնը ջերմապէս կը հրաւիրէ բոլոր վարժարաններուն տնօրէններն, ուսուցչուհիները և ուսուցիչները, որ հաճին իրենց աշխատակցութեամբ, թելադրութիւններով օգնել իրեն : Սիրով պիտի հրատարակենք վարժարաններու դպրոցական հանդէսներու, յառաջադէմ ուսանողներու մասին հակիրճ տեղեկութիւններ, դպրոցական լուրեր և այլն :

«Առաւօտ» հանդէսին խմբագրութիւնը ամէն ջանք պիտի թափէ օրէ օր աւելի գոհացուցիչ ու հետաքրքրական ընելու համար այս թերթը, որ կարեւոր պակաս մը լրացնելու կոչուած է մեր համեստ գրականութեան մէջ :

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹԵՐ

«Նոր Դար» գրական հանդէս ծաղրանկարներով. Տէր եւ Տնօրէն Ա. Յ. Սվաճեան. Տարեկան բաժնեգին 220 դահկ. : Հասցէ՝ փոսթարկղ 575.

— «Հայ Սկաուտ» Հ. Մ. Բ. Միութեան կիսամսեայ հանդէս. Արտօնատէր Գարլօ Շահինեան. Պատ. Տնօրէն Հրաչեայ Տէր-Ներսէսեան, տարեկան 24 թիւ 180 դրշ. : Հասցէ՝ Պահճէ-Գաբու, Հաճի Պէքիրի ետեւը, Բասիմ-Փաշա խան թիւ 23.

— «Ճակատամարտ» գիւղատնտեսական ամսօրեայ յաւելուած. Հրատարակութիւն Հայ գիւղատնտեսական միութեան. Բաժնեգին տարեկան 60 դրշ. : Հասցէ՝ Բերա. Գապրիստան փողոց թիւ 37 ձալատամարտի շէնքին մէջ Բ. յարկ թիւ 6.

— «Ճակատամարտ» մանկավարժական ամսօրեայ յաւելուած. Հրատարակութիւն Հայ Ուսուցչական Միութեան. Բաժնեգին տարեկան 60 դրշ. : Հասցէ Բերա, Գապրիստան փողոց թիւ 37.

«Իգնատ Աղա» երգիծական շաբաթաթերթ : Արտօնատէր—Խմբագիր Եր. Օտեան : Գին 5 դրշ. : Հասցէ՝ Ղալաթիա Պէճիտեան տպարան :

«Կավրօշ» զաւեշտական շաբաթաթերթ Գին 5 դրշ. : Հասցէ՝ Բերա, Օհանեան տպար. : Սպասեցե՛ք Թեոգիկի Տարեցոյցին :

«Հայ Բժիշկ» բժշկական և առողջապահական ամսաթերթ. գին 7,50 դրշ. : Հասցէ՝ Պոլիս նոր նամակատան դէմ Վըլօրա խան թիւ 17 :

«Իրաւունք» ամսաթերթ : Հրատարակութիւն Հայ Իրաւաբանական Միութեան Գին 10 դրշ. :

«Հայ Կին», կիսամսեայ պատկերազարդ հանդէս. Տէր եւ Տնօրէնուհի՝ Հայկանոյշ Մառք, տարեկան բաժնեգին 300 դահկ. : Հասցէ.—Կ. Պոլիս, Բերա, Օսմ. նամակատուն, փոսթարկղ թիւ 192.

«Ոստան» կիսամսեայ պարբերագիր Արուեստներու եւ Գրականութեանց. խմբագիր Մ. Շամտանճեան. տարեկան բաժնեգին 500 դրշ. : Հասցէ՝ Բերա, Գապրիստան փողոց թիւ 37.

«Արագած» շաբաթաթերթ. օրկան ազգայնական ազաական կուսակցութեան. Պատասխանատու Տնօրէն Յ. Դարբինեան. տարեկան բաժնեգին՝ 300 դահկան. : Հասցէ՝ Բերա Ալիոն փողոց թիւ 1 կամ 7.

Հայ թերթերու խմբագրութիւններէն կը խընդրուի փոխանակել հանդէսիս հետ :

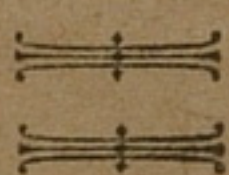
Այն ամէն հեղինակներն ու հրատարակիչները եթէ կը փափաքին իրենց երկերուն ու հրատարակութիւններուն յայտարարուիլը հանդէսիս մէջ, հաճին երկուքական օրինակ ղրկել խմբագրութեանս :

ԱՐԱՐՈՏ

ՆՈՐԱՀԱՍՆԵՐՈՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՀԱՆԴԵՍ
ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ

Խմբագրապետ
ԳՐ. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Խմբագիր—Տնօրեն
Մ. ՍՈՒՐԵԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ — ԹԻԻ — 1 —

1 ՆՈՅ. 1919

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻՆ

Հա՛յ պատանիներ ,

Հայ ազգային կեանքի սա պատմական շրջանին , երբ իւրաքանչիւր օրուան վաղը յղի է նորանոր անակնկալներով ու դարաւոր արժէք եւ կարեւորութիւն ունեցող , յաւէտ յիշատակելի դէպքերով , ամէն հայ անհատի միտքը զբաղած է շատ մը լուրջ խնդիրներով : Այդ խնդիրները ամէն հասակի ու դասակի՝ իրենց կրթութեան , զարգացման ու նախասիրութեան համեմատ՝ տարբեր աստիճանի կարեւորութիւն ունին : Առեւտրականը՝ տնտեսական , ազգային գործիչն ու դիւանագէտը՝ քաղաքական , ընկերաբանը՝ ընկերային , ուսուցիչն ու դաստիարակը՝ կրթական , հագեւորականը՝ կրօնական խնդիրներով կը շահագրգռուին , ու ամէն մէկը իրեն համար կարեւոր այս կամ այն խնդիրին մէջ կը կարծէ տեսնել ազգային գոյութեան ու երջանկութեան համար կենսական կարեւորութիւն ունեցող խնդիրին ծանրութեան կեդրոնը : Թերեւս իւրաքանչիւրը իր տեսակէտով կրնայ իրաւունք ունեցած ըլլալ : Բայց մեզի համար , իբրեւ երկար տարիներ ձեզի հետ ապրող մը , հայ ազգային գոյութեան համար ամէնէն կենսական խնդիրը ձեր դաստիարակութեան , ապագայի , վաղուան Հայութեան մէջ ձեր գրաւելիք դիրքին խնդիրն է : Որովհետեւ այս բոլոր յեղաշրջումները , բոլոր աշխատութիւնները , բոլոր գոհողութիւնները ձեզի համար կ'ըլլան : Որովհետեւ դո՛ւք էք վաղուան տէրը , դո՛ւք էք վաղ-

ուան Հայր , դո՛ւք էք ազգին ապագան : Ուրեմն , ձեզմով զբաղիլ ազգին ապագայով զբաղիլ է . ձեզ բարձրացնել ազգին ապագան բարձրացնել է , ձեզ իբրեւ ճշմարիտ մարդ կատարեալ նկարագիրով ու ազնիւ զգացումներով , բարձր կրթութեամբ ու նուրբ ճաշակներով օժտել , մէկ խօսքով՝ ազգին ապագան կերտել է : Որովհետեւ դուք ապագայ երիտասարդութիւնն էք , ու ապագայ երիտասարդութիւնը՝ ապագայ Հայութիւնը :

Հա՛յ մանկութիւն

Դուք որ մինչեւ հիմա քեզ արժանի կարեւորութեամբ մը առարկան չեղար մեր մտածութեան ու հոգածութեան , դուք որ յաճախ իբրեւ անըզգայ ու անգիտակ բոլորովին մոռցուեցար մեր առօրեայ հեւիհեւ հետապնդումներուն ու սպառիչ մտահոգութիւններուն մէջ , այսօր միակ առարկան ես մեր խորհուրդին , ու միակ նշանակէտն ես մեր զոհողութիւններուն : Դուք ես ապագայ պատանեկութիւնը , քեզի՛ կապուած է ազգին յոյսը , ունենալու համար ամէն կերպով ազէկ պատրաստուած երիտասարդութիւն մը , որուն վրայ պիտի հիմնուի Հայուն դոյութեան ապագայ միջնաբերդը անառիկ : Դո՛ւք , հա՛յ մանուկ , հայ ընտանիքին միակ զանձը , դո՛ւք մեր միակ հարստութիւնն ես : Թող ամէն ինչ կորսուի , բայց դուք միայն մնացիր : Այն ատեն դժոխքի բոլոր ուժերը միանալով չեն կրնար հիմնայատակ կործանել այն երկիրը , որուն ճակատագիրին կապուած է քո՛ւ ալ ճակատագիրդ :

Հայո՛ւ որբեր , դուք մանուկ թէ պատանի , դուք որ եկած ազգային տուներու մէջ համախմբուած էք՝ զթոռ ձեռքերու խնամքին յանձնուած , դո՛ւք էք մեր յոյսն ու հաւատքը : Դուք Հայութեան մեծ Տառապանքին Սերունդն էք , ձեր դեռափթիթ մանուկ հոգիներուն մաքուր ծալքերուն մէջ պիտի գրէք այն վիշտի վէպերը , որ դարերու միակ կտակն է Տառապանքի Սերունդէն ապագայ երջանիկ սերունդներու կտակուած :

Առաւօտ , իբրեւ նորատիներու հանդէսը , ահա ձեզմով պիտի զբաղի , ձեզ պիտի առաջնորդէ , ու ձեր նորափթիթ հոգիներուն մէջ պիտի արթնցնէ այն ամէն ազնիւ զգացումները , որոնք իրենց դրոշմը պիտի դնեն ձեր ամէն մէկ գործին վրայ :

Ուրեմն ուշադրութեամբ ու եռանդով կարդացէք Առաւօտը , հա՛յ պատանիներ , հա՛յ մանուկներ , և դուք հայո՛ւ որբեր , որ ձեր կեանքին առաւօտն ալ ըլլայ դուարթ ու լուսապայծառ . ու երբ ձեր արեւը հասնի կեանքի զենիթը , թափէ իր օրհնաբեր ճառագայթները մայր հայրենիքին աւերեալ ու քարուքանդ գիւղերուն և քաղաքներուն վրայ , վերածաղկեցնելու համար մեր Մայր Հայրենիքը — Սո՛ւրբ Հայաստանը :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՐ

Առաւօս իր հանդէսի անդրանիկ թիւով տխուր պարտականութիւն մը ունի կատարելու յիշատակին հանդէպ բանաստեղծ Աղեքսանդր Ք. Փանոսեանի (Ալփատլան), զոր քանի մը օրեր առաջ յանձնեցինք հողին : Երբ այս նորատիներու հանդէսը կը ծրագրէինք, յոյսը ունէինք վայելելու աշխատակցութիւնը սիրումը բանաստեղծին, որուն մանուկ-

ցաւալի իրողութիւն մը, որուն տըխուր ապացոյցը այն է թէ նորատիներու յատուկ հանդէս մը չենք կրցած ապրեցնել ցարդ :

Այս աղամայ շեղումէն ետքը, տանք մէկ համառօտ կենսագրութիւնը մեր մանուկներու սիրումը բանաստեղծին, որուն հողակոյտը դեռ նոր գոցուած է :

Աղեքսանդր Փանոսեան ծնագիւղի մէջ ծնած է 1858ին : Իր նախնական կրթութիւնը առած է թաղին դպրոցին մէջ, որ այն ատենի

Ալփատլան՝ պատանի

ներու համար գրած այնչափ դուարթ ու ներդաշնակ ոտանաւորները իրաւունքը կուտան մեզ կոչելու զինքը նաեւ «մանուկներու բանաստեղծը» : Եւրոպական գրականութիւններու մէջ, ուր կարեւոր տեղ մը կը բռնէ մանկական գրականութիւնը, յաճախ պատուոյ տեղերը տրուած են մանուկներու բանաստեղծներուն, որոնց գրական գոհարները այնչափ հաճոյքով ու յափշտակութեամբ կը կարդացուին՝ որչափ նորատի՝ նոյնչափ ալ չափահաս ընթերցողներէ : Մեր մէջ, գծրախաւար, մանկական գրականութիւնը դեռ պէտք եղած յարգն ու կարեւորութիւնը չունի :

Ալփատլան՝ երիտասարդ

Թաղային վարժարաններու լաւագոյններէն մէկն էր : Յետոյ մտած է Նուպար Շահնազարեան վարժարանը : Իր գրական նախափորձերը ըրած է իր դպրոցակից Եղիա Տէմիրճիպաշեանի երկրագունդներու և Նշան Պէրպէրեանի Բուրասան Մանկանցին մէջ : Ալփատլան 1880ական թուականներէն մինչև իր մահը գրած է մանկական և ուրիշ քերթումաճներ, Ֆանթեզի ոտանաւորներ, ըրած է բաղմամբիւ թարգմանութիւններ ներդաշնակ լեզուով, յաջող ու յաճախ հարուստ յանգերով, այնպէս որ շատեր զինքը կը կոչէին «Յանդերու Իշխանը» :

Փանոսեան լրագիրներու մէջ
հրատարակուած իր բազմաթիւ քեր-
թուածներէն կազմած է հատորներ,
որոնք են Շողեր ու Յողեր, Այգե-
կուքի ինչպէս նաև 1908ին հրատա-
րակած Ազաւ Քնար գրքոյկը: Տիկին
Սիպիլի հետ միասին գրած է նաև
Մագնիս թատերախաղը, յաճախ
ներկայացուած դպրոցական հան-
դէսներու մէջ:

Փանոսեան նախ սեղանաւորու-
խիւն, յետոյ նպարավաճառութիւն,
ուսուցչութիւն, Հանրային Պարտքի
Վարչութեան մէջ պաշտօնէութիւն
ըրած է: Բաղէշի վիճակէն ընտր-
ուած է ազգային երեսփոխան:

Վերջերս որոշուած էր Փանոս-
եանի գրական քառասնամեայ գոր-
ծունէութեան յօբելեանը տօնել, ինչ
որ իրեն որքան բարոյական, նոյն-
քան ալ նիւթական հատուցում մը
ըլլալ կը խոստանար:

Իր յօբելեանին համար հրատա-
րակուած հատորիկը կը բովանդակէ
իր կենսագրութիւնը, ինչպէս նաև
իր հայերէն և ֆրանսերէն լաւագոյն
քերթուածներէն նմոյշներ:

Ստորև կը դնենք նմոյշ մը Ալ-
փապլանի մանկական բանաստեղ-
ծութիւններէն: Գ.Ր. Հ. Գ.

Հ Ե Ր Մ Ի Ն Է

Կանուխ կ'երթայ վարժարան,
Մարութ հագուած, ժիր, ժպտուն
Աղջիկ մըն է
Հերմինէ,

Քաղաքավար ու բարի,
Տեսնողն անոր կը յարի:

Դասերէն ետ չի մնար,
Մեծերուն քով հեզ, խոնարհ,
Աղջիկ մըն է
Հերմինէ,

Եւ ըզգաստ ու խելացի,
Զի խուիր ծայնն իր լացի:

Օտարներու, հիւրի քով
Մօտեցող միշտ յարգանքով
Աղջիկ մըն է
Հերմինէ,

Նիստ ու կացն ալ անբասիր
Շատ չի խնդար ու խօսիր:

Իր թաղին մէջ՝ մէկ հատիկ,
Բարեհամբոյր, համեստիկ
Աղջիկ մըն է
Հերմինէ,

Իրենց զաւկին շարունակ
Զալն տան մայրերն օրինակ:

Ո՛չ քէն ունի, ո՛չ նախանձ,
Գորովասիրտ չափազանց
Աղջիկ մըն է
Հերմինէ,

Վիշտն երբ տեսնէ թշուառին
Իր աչքերը կը վառին....

Կոյրին, կաղին՝ օգնական,
Ազնիւ անուշ, պատուական
Աղջիկ մըն է
Հերմինէ,

Զոր Արարիչ Հայրն Աստուած
Հօրն ու մօրն է պարգեւած:

Տղա՛ք, առանց վարանման
Կ'ըսեմ՝ տիպար, աննրման
Աղջիկ մըն է
Հերմինէ,

Պէտք է ջանաք ամէն օր
Նըման ըլլալ ճիշդ անոր:

Ա.Լ.ՓԱՍԼԱՆ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆԸ

ՀԱՅ ՏՂԱՆ ԵՒ ԴՊՐՈՑԸ

Ես հայ աղեկ ձրն եմ:

Անունս Գարեգինն է:

Ծնողքս զիս շատ կը սիրեն
և կ'ուզեն որ դպրոց երթամ և
նոր բաներ սորվիմ:

Մայրիկը կ'ըսէ թէ զիս ա-
ւելի շատ պիտի սիրէ, եթէ դպ-
րոց երթամ և դասերս աղէկ
սորվիմ:

Հայրիկս ալ ինծի աղուոր
խաղալիքներ պիտի գնէ, եթէ
աշխատասէր ըլլամ և հնազանդ:

Բայց ես հայրիկին խոստա-
ցած խաղալիքներուն համար չէ
որ դպրոց երթալ կը սիրեմ:

Դպրոց երթալը և ուսում
սորվիլը աղէկ բանն է:

Տգէտ մնալը և աղէկ բաներ
չսորվիլը ցաւալի բանն է:

Ես չեմ ուզեր տգէտ մնալ:

Ուսուցիչս միշտ գոհ է
պատրաստած դասերէս ու բարձր
թիւեր կուտայ ինծի:

Անցած տարի ամալներջի
հանդէսին գեղեցիկ գիրք մը
մրցանակ տուին ինծի:

Այս տարի կարգս փոխեցի,
որովհետեւ քննութիւններս յա-
ջող էին:

Ասէն հայ աղայ պէտք է
ուսումը սիրէ:

Շատ կը ցաւիմ այն ազաք-

ներուն և աղջիկներուն վրայ, որ-
ոնք դպրոց չեն երթար:

Հայ աղաքներ և աղջիկներ,
սիրեցէք ուսումը և դպրոցը:
Եթէ կ'ուզէք ապագային օգ-
տակար մարդիկ ըլլալ:

ԹՌՈՒՑԻԿՍ

Երէկ խոշոր թռուցիկ մը շի-
նեցի:

Այսօր դպրոցէն արձակուե-
լէս ետքը պիտի թռցնեմ իմ
այդ խոշոր թռուցիկս:

Հայկական եռագոյնով չի-
նած եմ իմ այս նոր թռուցիկս:

Շատ ալ երկայն պոչ մը շի-
նած եմ անոր:

Թռուցիկս ունի նաև շատ
երկար առասան մը, որով կըր-
նայ շատ բարձրերը ելլել:

Օր մը երբ զայն կը թռու-
ցնէի, թռուցիկս այնչափ վեր,
վեր ելաւ, որ օդին մէջ պզտիկ
կէտի մը չափ երեւալ սկսաւ:

Ինչ հաճելի էր դիտել զայն
այդպէս բարձրացած օդին մէջ:

Այս եղանակը շատ յարմար
է թռուցիկ թռցնելու համար,
որովհետեւ սաստիկ հովեր չեն
փչեր:

Անգամ մը երբ շատ զօրա-
ւոր հով կը փչէր, թռուցիկիս
առասանը փրթաւ ու թռուցիկս
ծովը ինկաւ ու կորսուեցաւ:

Անոր համար սատիկ հով
եղած ատենը չեմ ուզեր թու-
ցիկ թուցնել:

Մեր դրացիին տղան Գու-
գէն ալ ինծի պիտի ընկերանայ
ու հայրիկիս հետ մօտի դաշտը
պիտի երթանք հոն թուցնելու
համար մեր թուցիկները:

Երբ թուցիկս բարձրանայ
օդին մէջ, պիտի ըսեմ անոր.
«Վե՛ր, վե՛ր բարձրացիր, ո՛վ
իմ էռադոյն թուցիկս: Բարձ-
րացուր նաեւ լեզի հետ մեր
հայկական սիրելի երեք գոյները:
Պատի՛ւ հայկական եւ ադոյնին»

ԳՐ. Հ. Գ.

ՄԵԳԻՍ ԱՆՈՒՍԻ ՈՐԲԵՐ

ՄԵԳԻՍԱՆՈՒԹ Կ՛ԵՂՍՈՒՄՈՒ, ԻՄԵՂԵՐ

ՀԱՅ ՈՐԲՈՒԿՆԵՐ

Դու՛ք Հա՛յ սրղաք, Հա՛յ աղջիկներ,
Դուրգուրանքով ծնողական՝
Դու՛ք որ հանգիստ, գոհ էք ա՛յնքան,
Մի՛քս յիշեցե՛ք որքերք մեր:
Անոնք ալ մի՛քս ձեզի նրման՝
Հայու համեստ յարկերու սակ

Վայելած են գուր եւ սէր սաք,
Հիմա ունին ցաւը զրկման:
Ու մինչեւ իսկ բախտաւոր են
Անոնք, որ Հայ որբանոցի
Մեջ կը ծամեն շէրս մը հացի,
Շուտ ապրչափն իսկ կը փնտռեն:

Կան հազարներ, որ դեռ անգուր,
Չար մարդերու ձեռքերուն տակ
Կը տառապին, ու դժբեղակ
Կեանք մը կ'ապրին սխալ ու մոլ:

Անապատի մէջ հեռաւոր,
Ու վայրենի ցեղերու մէջ
Կը շարշարուին աններ ու խեղճ,
Արիւն կուլան, ախ, ամեն օր:

Ո՛վ Հայ տղաք, Հայ աղջիկներ,
Աղօթեցե՛ք անոնց համար,
Ու օգնեցե՛ք եղբայրաբար.
Աստուած գրքայ որբերուն մեր:

«Շուք օգնութիւն, ախ, օգնութիւն:»
Կաղաղակեն մեզի անոնք.

Մեղք է մընալ թոյլ ու անհոգ,
Ծն, օգնե՛նք մեր որբուկներուն:

Հայ որբուկներ, ազգի՛ն զաւակ,
Զանոնք սիրել բոյր-եղբօր պէս՝
Ամեն ատեն պատշաճ է ձեզ,
Անոնց օգնելն է պարտ մ'աւագ:

Ախ, ե՛րբ պիտի այն օրը գայ
Որ որբ չըսայ հողն հայրենի,
Որ ազգին սիրտն ա՛լ չարիւնի,
Ախ, այն օրուան դեռ ո՞րչափ կայ...:

Դուք Հայ տղաք, Հայ աղջիկներ,
Հայ որբեր սիրեցե՛ք միշտ,
Թո՛ղ Աստուած ձեզ պահէ անվիշտ.
Հայ չէ՛ ան, որ որբին չօգներ:

ԿԻԼԻԿԵՑԻ

ՆՈՒԵՐՆԵՐ

Ծանօթ հայաստէր Անդրուհին հա-
մակրելի Միս Պրըճըս կը նուիրէ 25
օրինակ վեցամսեայ «Առաւօտ»
հանդէս, զոր կը յատկացնենք Պրու-
սայի Հայ-Ամերիկեան որբանոցին:

◆ Տիար Առաքել Պետրոսեան կը
նուիրէ երկու օրինակ տարեկան «Ա-
ռաւօտ» հանդէս կէտիկ Փաշայի որ-
բանոցին:

ԳԻՏԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՕՐՕՐՈՅԸ ԿԱՄ ԶՈՒՆ

ԴԵՂՆՈՒՅԸ.— ՃԵՐՄԿՈՒՅԸ.— ՆԱԽԱՀԻԻԹ

«Ամէն բան ծուէ մը ծնունդ
կ'աննէ. ան աշխարհի օրօ-
րոցն է.»

Զուին մէջ կրնայ պառկած ըլլալ
ապագային մէկ մեծ դիւանագէտը
կամ յաջորդ ամառուան թիթեռնի-
կը: Որչափ ատեն որ հաւկիթ-հիւ-
թին արտաքին տեսքը միայն նկա-
տողութեան առնենք, անկէ մէկը՝
միւսէն աւելի ակնկալելու պատճառ
մը չունինք: Թիթեռնիկին օրօրոցը
մարդկային տեսութեան համար ո՛չ
աւելի ո՛չ ալ պակաս բան մը կը
բովանդակէ քան մարդունը: Տար-
բաբանական ամէնէն. նուրբ փորձ
մը իսկ չկրնար ցուցնել թէ՛ մէկուն
մէջ գտնուած այսինչ բանը մարդ,
իսկ միւսին մէջ գտնուած այսինչ
բանը թիթեռնիկ կ'արտադրէ: Անոնց
բոլորն ալ նոյն կէս-հեղուկ կենդա-
նական նիւթին նման մասնիկները
կ'երեւան ամէնուս աչքին:

Ան, որ հետաքրքիր է ձուին
մէջի կեանքին մասին, անոր մէջի
հրաշքը հասկնալու համար, աղէկ
կ'ընէ դիտելով այն փոփոխութիւն-
ները, որոնք տեղի կ'ունենան մինչ
ձուն անձեւ հեղուկի մը վիճակէն
գործարանաւոր արարածի վիճակին
կ'անցնի: Այդպիսի մէկը աղէկ կ'ը-
նէ երբ դիտէ այդ հաւկիթի պարզ
երեւոյթը, ինչպէս կ'երեւայ մեր
աչքերուն, երբ ան աւելի բաղա-
դրեալ բանի մը, զոր օրինակ գորտի
մը, ճնճղուկի մը կամ Սըր Այգըք
Նիւթընի կը փոխուի: Մարդկային
աչքեր սովորական պայմաններու
տակ չեն կրնար տեսնել այս փոփո-

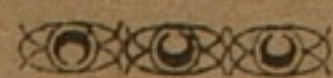
խութիւնները . նախ անոնց վրայ
պէտք է ուղղուի մանրադէտին
սքանչելի աչքը : Զննութիւնը ամէն
մէկուն , որ և է կերպով մը , յայտ-
նած է կարգ մը իրողութիւններ
հաւի հաւկիթին մասին , և այդ ի-
րողութիւնները օգտակար են հաս-
կընալու համար ուրիշ ամէն տեսակ
հաւկիթներու զարգացումը : Գիտենք
թէ հաւին հաւկիթը կը բովանդա-
կէ դեղնուց մը , որ չըջապատուած է
կակուղ , դոնդողակերպ « ճերմը-
կուց » ու մը : Եւ եթէ պէտք եղած
ուշադրութեամբ դիտենք , կը տես-
նենք թէ դեղնուցը իր տեղը կը
մնայ շատ նուրբ թաղանթով մը որ
զայն կը չըջապատէ և ճերմկուցէն
կը բաժնէ : Երբ ուրիշ ձուերն ալ
դնենք , կը գտնենք որ բոլորն ալ
դեղնուցին ու զայն չըջապատող
ճերմկուցին համապատասխան մա-
սեր ունին : Հաւկիթին դեղնուցին
մէջն է այն կենսունակ բանը որ
պիտի զարթնու գիտակից կեանք ըլ-
լալու համար : Ճերմկուցը ուրիշ
բան չէ եթէ ոչ ամբարուած սնունդ
սնուցանելու համար փոքրիկ արա-
րածը երբ ան կը ձեւակերպուի :
Դեղնուցը իւղի և ուրիշ նիւթերու
խառնուրդ մըն է , որուն մէջ կը
գտնուի վճիտ , դոնդողանման հիւթ
մը՝ հաւկիթի ճերմկուցին նմանող ,
և կը կոչուի նախահիւթ :

Մարկարիթ Ուորնըր Մորլի

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՆԵՐՈՒՆ

Առաւօտ հանդէսի խմբագրու-
թիւնը սիրով պիտի հրատարակէ ա-
նունները այն ազնիւ նուիրատունե-
րուն , որոնք հանդէսէս կը նուիրեն
Ազգ . Որբանոցներու , վարժարան-
ներու , ընթերցատուններու և աղ-
քատիկ ուսանողներու :

ԽՐԱՏՆԵՐ ՀԱՅԱԿԱՆ

Հայկա՛կ , տըղաս , քեզ համար
Ունի՛մ խըրատ թանկագին ,
Խրա՛տ չի լսող մարդն յիմար ,
Կը մոլորի ցաւագին :

Հետեւաբար , ուշադիր
Ըրէ՛ խօսքերն իմ մըտիկ ,
Որոնց մէջ դուն անխըտիր
Պիտի գտնես քեզ բարիք :

Մի՛ հաւատար երբ ըսեն
Թէ անարժէք է այս կեանք ,
Կեանքը գանձ մ'է ապաքէն՝
Զայն չահելու ըրէ ջանք :

Նըկարագիր մը մաքուր
Ունենալու ջանացիր .
Մի՛ մոռնար թէ միշտ տըխուր
Կ'ըլլայ կեանք մը չար , բասիր :

Բարին՝ բարի , չարն է չար ,
Երեւոյթէն մի՛ խաբուիր ,
Չարն յայտնի է անպատճառ՝
Ծպտումին տակն իսկ պատիր :

Կեանքըդ նայէ որ ընես
Յաջողութիւն մ'անթերի ,
Մ'ընէր վայրկեան մ'իսկ անտես
Կեանքերնիս կարճ է կարի :

Կեանքի ճամբան շարունակ
Ուղի մը չէ ծաղկալից ,
Ո՛չ ալ ամէն ժամանակ
Կան հոն վիշտեր , ցաւ , թախիծ :

Հաճոյքներէ մի՛ տարուիր ,
Ու վիշտերէ մի՛ սոսկար ,
Խոհեմութեամբ մարդ մը իր
Կեանքը կ'ընէ օգտակար :

Ամէն հասակն ալ կեանքին
Ունի արժէքն իր ուրոյն ,

Բայց թանկարժէք ու անդին
է ցանկալի՝ մանկութիւն :

Անոր համար ուշադիր՝
Քու կեանքին հիմ դիր շխտակ ,
Ան որ կանուխ չաշխատիր
Ուղղութիւն չէ ատակ :

Կեանք մ'ուրիշին օգտակար՝
Հաճոյք մ'է զայն ասլոողին ,
Կեանք մը մեղկ , չար ու տրկար
Զախողանք մ'է ցաւադին :

Ուրեմն , ապրէ անդադար
Կեանք մ'օգտակար ու բարի
Ամէն տարիդ իբրեւ դարձ
Բազմաբեղուն կ'երկարի :

ԳՐ . Հ . ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Ա Ռ Ա Կ Ա Ն Ի

(Առակ-Քառեակներ)

Աղէ՛կ սորվէ , անուշ լեզուն
Օձը ծակէն կը հանէ .

Խօսէ խօսքեր համեղ , հասուն ,
Մի՛ վախնար ոչ մէկ բանէ :

Մի՛ մեղադրեր անճարը՝
Երբոր ուտէ բանջարը .

Նեղը մընալ դէշ բան է ,
Փորձէ , յետոյ այսպանէ :

Արօրն՝ աղէկ հասկըցիր
Թէ մեծ եղէն կը ծըռի .

Մեծեր միշտ չեն անբասիր ,
Ոչ ալ գործօն ու բարի :

Այսօրուան նուշը
է վաղուան փուշը .

Փոփոխամիտ չե՞ն
Մարդիկ ապաքէն :

Ամէն մօրուքէ
Երբ առնես մէկ մազ՝
Այդ մէկ մօրուք է ,
Հաւ կը հասկընամ :

Աղը չոր է , տոպրակը՝ նոր ,
Կ'ըսեն յաճախ այն մարդուն ,
Որ յաջող է և ամէն օր
Բախտն է բանուկ ու արթուն :

Ածան հաւը կուռան կ'ըլլայ .
Առած մըն է այս հինօրեայ .
Գործ արտադրել կրցողը թո՛ղ
Փորձէ հիւսել անձին ներքող :

Ըսէ՛ , զաւակդ աղջի՞կ է ,
Օտար տունի ճըրագ է ,
Օգուտ չիկայ քեզ անկէ
Այս՝ շատ խօսուած առակ է :

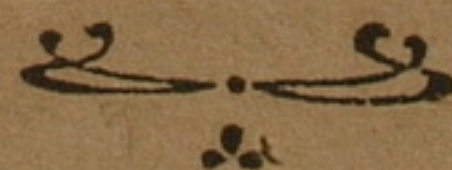
Աղբս առ կ'ըսուի ,
Աղջիկս առ չըսուիր ,
Աղջիկն՝ աւելի
Ինքն է ծախողն իր :

Աղէկ աղջիկն , ո՛վ հայ մայր ,
Եօթը տըղու համ կուտայ ,
Աղջի՛կ զաւակ ունեցա՞ր ,
Զայն կըրթելու միշտ փութա :

ԱՌԱԿԱՆՈՍ

Աղուէսը պոչը վրկայ կը բռնէ .
Այդ դատախազին՝ այդպիսի վրկայ .
Զգուշացիր միշտ ամէն սուտ բանէ ,
Խաբերայութեան վախճանը չիկայ .

Արագի՛լ, սրունքդ ինչո՞ւ կարմիր է .
= Ամառ է , րսաւ արագիլն այլայլ ,
Է՛հ , հասկըցուեցաւ , արագի՛լ, լըռէ՛ ,
Ես քեզ ամա՛ռն ալ անսայ , ծմն՛ռն ալ .

Աղջիկներու Բաժինը

ԲԱՐԵԿԻՐԹ ՊԵՐՃՈՒՇԻՆ

ՊԵՐՃՈՒՇԻՆԻ շԱՅ ԲԱՐԵԿԻՐԹ ԱՂՋՆԱԿ
մըն է : Իր վարք ու բարքը , նիստ
ու կացը՝ ծանօթ թէ անծանօթ՝
ամէնուն համակրութիւնը կը գրա-

դեռարաց կոկոնի մը քնքուշու-
թիւնը ունի , քաղցրութեան խօս-
քեր կը հոսին անկէ գրաւելու հա-
մար սիրտերն ու հոգիները ամէն
անոնց , որ զինքը մտիկ ընելու եր-
ջանկութիւնը ունին : Երբեք տգեղ
ու ցաւառիթ խօսք մը ելած չէ իր
բերանէն . որովհետեւ խելահաս մէ-

է իր վրայ : Անոր նայուածքնե-
րուն մէջէն կ'արտացոլայ բարու-
թիւնը իր հոգիին , որ հրեշտակային
անմեղութեան մը բոյնն է : Իսկ երբ
քանայ իր սիրունիկ բերանը , որ

կու մը պէս կը կշռէ իր խօսած
բոլոր խօսքերը ու անանկ կ'ար-
տասանէ զանոնք : Ոչ միայն ուրիշ-
ները վշտացնելու կամ զանոնք
գրգռելու խօսքեր չի խօսիր , այլ

կարծես մասնաւոր խնամ կը տանի որ իր խօսքերը օգտակար ու բարեկրթիչ ազդեցութիւն մը ունենան զինքը լսողներուն վրայ :

Պերճուհի բարեսիրտ է : Տեսնել կ'արժէ զինքը երբ ան ողորմութիւն կուտայ այն աղքատներուն , որոնք իրենց դուռը կուգան մուրալու համար : Տուած ողորմութեան հետ անպատճառ ունի նաեւ անուշ խօսք մը , կամ գոնէ ժպիտ մը , սփռելու համար այդ չքաւորներն ու զրկեալները : Շատ կը սիրէ իր որը քուրիկներն ու աղքարիկները , ու իր կարողութեան չափով օգնել կը փափաքի անոնց : Իրենց թաղին որբանոցը կ'այցելէ յաճախ պզտիկ նուէրներ տալու համար իր հասակակից որբերուն :

Պերճուհի ջանասեր է իր դասերուն մէջ : Իր ուսուցչուհին միշտ գովասանքով կը խօսի անոր մասին : Այնչափ բարի ու աննախանձ սիրտ մը ունի որ՝ դասերու մէջ իր տկար ընկերուհիներուն կ'օգնէ իրենց դասերը և պարտականութիւնները պատրաստելու ատեն : Անոր ջանասիրութիւնը իր դպրոցական պարտականութիւններուն կատարումին մէջ չի սահմանափակուիր : Տունին մէջ ալ իր մայրիկին կ'օգնէ , թեթեւ գործեր կատարելով : Տեսնելու է զինքը երբ խնամ կը տանի իր փոքրիկ եղբոր , մայրիկին անական գործերով զբաղած ատենը : Ասոր համար դրացիներն ու բարեկամներ «պզտիկ կնիկ» անունը կուտան իրեն :

Պերճուհի բարեպաշտ ալ է : Ան շատ աստուածավախ աղջնակ մըն է : Բնաւ չի թերանար իր հոգեւոր պարտականութիւններուն մէջ : Առ-

տու և իրիկուն կ'աղօթէ կանոնաւորապէս , ու կիրակի օրեր եկեղեցի կ'երթայ , հոն ալ աղօթելու համար Աստուծոյ որ զինք իր շնորհքով մեծցնէ ու ընէ բարի և օգտակար Հայուհի մը , սրտաւարեր մէկ անդամը իր ազգին :

Աղջիկներ , օրինակելի աղջնակ մը չէ՞ք դստեր բարեկիրթ Պերճուհին , և չպիտի ուզէիք նմանիլ անոր :

ԳՐԻԶ-ՔՆԱՐ

ԻՆՉՊԷՍ ՊԻՏԻ ՏԱՆԻՍ

Շուշանիկ դեղձան մազերով , կապոյտ աչուի , երեք տարեկան , սիրուն աղջիկ մըն էր : Անիկա կը բնակէր Գատը Գիւղ , Մօտայի ճամբուն վրայ , գեղեցիկ տան մը մէջ և ուրախութիւն կը սփռէր իր շուրջ իր մանկական դուարթ խօսուրուսուքով :

Իր ծնողքը զինք շատ կը սիրէին և այնքան լուրջ վերաբերում մը ունէին իրեն հետ որ մեծ մարդու մը պէս իր խօսքերը կշռել և մեծ մեծ խօսքեր ընել սորված էր և ամէնքը կը զարմացնէր իր անակնկալ պատասխաններով :

Երբոր տունը հիւր մը գար՝ իր մայրը ձեռքէն բռնած միատեղ զայն կը դիմաւորէր և Շուշանիկ նորեկին կ'ըսէն . «Տիկի՛ն , ի՛նչպէս էք , աղէկ էք» : Եւ երբ փոխադարձ իր որպիսութիւնը հարցնէին՝ կը պատասխանէր . «Շնորհակալ եմ , Տի՛կին , շատ աղէկ եմ» :

Օր մը տուներնին նոր հիւր մը եկաւ . ասիկա իր նուարդ քրոջը առաջին վարժուհին էր և այն օր իր առաջին դասը տալու եկած էր : Յետոյ պիտի երթար Շուշանիկի Մօրաքրոջ տունը անոր ալ զաւակներուն ուսուցանելու :

Շուշանիկ, իր սովորութեան համեմատ, անոր որպիսութիւնը հարցուց։ Որչա՛փ մեծ եղաւ սակայն աղջնակին զարմանքը երբ վարժուհին բարեւը առնելէ ետքը ըսաւ. «Շուշա՛նիկ, քրոջդ դասը լմնցնելէս ետքը Տիկին Մօրաքուրիդ պիտի երթամ, քենէ բարեւ տանի՞մ իրեն»։

Այս գաղափարը նոր էր մանկիկին համար. ուստի հարցուց. «Ի՞նչ պէ՞ս պիտի տանիս», վարժուհին ըսաւ. «Մօրքոյրին պիտի ըսեմ. Շուշանիկը կը հարցնէ թէ ի՞նչպէս ես աղէկ ես»։

Շուշանիկ մինչև այն ատեն դիտած էր որ առարկաները կը տանին կը բերեն և խօսքերու առեւտուրը բնաւ մտքէն անցուցած չունէր. սակայն քիչ մը կանգ առաւ մտածեց և վճռաբար յայտարարեց. «Ո՛չ, մի տանիր»։

Վարժուհին չի պնդեց և Շուշանիկը գնաց իր պուպրիկները առաւ և գալով՝ փորձեց դասարան մտնել։ Մայրը վարժուհիին հարցուց թէ իր փոքրիկ աղջիկը կրնա՞յ դասին ներկայ գտնուիլ։ Վարժուհին պատասխանեց. «Եթէ դասի միջոցին պուպրիկները լուռ կենան՝ անպատեհութիւն մը չեմ տեսներ Շուշանիկի դասարանին մէջ ներկայութեան»։

Լռութեան պատուէրը կը տրուէր յաւէտ Շուշանիկի. չէ՞ մի որ պուպրիկները արդէն մունջ են։ Շուշանիկ ալ զգաց ակնարկութիւնը և ապահովցուց իր մայրը որ պուպրիկները խելօք պիտի նստէին։

Արդարև ամբողջ ժամ մը անշըշուկ իր պուպրիկներուն հետ կը խաղայ. բայց նոյն միջոցին ատեն ատեն քովնտի ակնարկ մը կը շրջէր

վարժուհիին վրայ և չարահիճի ժպիտ մը կը թռչտէր իր շրթունքներուն վրայ։

Անոր փոքրիկ գլխուն մէջ արդեօք ի՞նչ կ'անցնէր, կը դառնար. ի՞նչ կը խորհէր։ Անիկայ վերջապէս լաւագոյն բան մը դտած էր իր մօրքրոջ ղրկելու և յարմար առիթին կը սպասէր։

Դասը լմնցաւ, վարժուհին ոտքի ելաւ թէ չէ՝ Շուշանիկ քովը վազեց և իր աջ այտը անոր ներկայացնելով՝ ըսաւ. «Համբոյր մը առ և տար մօրաքոյրին»։

ՄԻՀՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԲԱՌԵՂԾՈՒԱԾ

ԹԻԻ 1

Ես երկավանկ եմ մէկ բառ,
Մէջքըս երկուք մը ունիմ,
Որ երկուքի հաւասար
Կը բաժնէ լայն մարմինն իմ.

Զիս ո՛ր կողմէս ալ կարդաս՝
Նոյնանրման կը հնչեմ,
Երկոտանի մ'եմ, տըղա՛ս
Կրնա՞ս ըսել թէ ի՞նչ եմ։

*
* *

Այս բառեղծուածին լուծումը մինչև Նոյ. 13 առաջին անգամ խմբագրութեանս հասցնողին գիրք մը նուէր պիտի տրուի։ Միւս լուծողներուն անունները պիտի հրատարակենք մեր յաջորդ թիւով։

ՀՐԱԻԷՐ

Հանելուկներ, նկար հանելուկներ, հաշուական հանելուկներ, բառեղծուածներ ու հանելուկի վերաբերեալ ամէն տեսակ գրուածք սիրով պիտի հրատարակենք. կը խնդրուի լուծումը միասին ղրկել։

ԵՐԿՈՒ ՓՈՔՐԻԿ ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ա.

Հետեւեալը պատմեց ինծի բա-
րեկամ մը :

Բաւական առաջ անգամ մը Նոր-
վեկիոյ մէջ կը ճամբորդէի : Երբ ա-
գարակէ մը կ'անցնէի նկատեցի թէ
ամէն մէկ մարագի տանիքին վրայ
հաստատուած էր երկայն ձող մը ,
որուն ծայրը կապուած էր ցորենի
հասկերու փունջեր : Ի՞նչ բանի հա-
մար կը կարծէք թէ այդ փունջերը
կապուած էին հոն :

Երկար ատեն չկրցայ հասկնալ
անոնց նշանակութիւնը ու վերջա-
պէս ստիպուեցայ հարցնել պատ-
ճառը : Տիկին մը ինծի պատմեց թէ
այդ հասկերու փունջերը հոն կը
դրուէին ամէն տարի ծնունդի օրերը ,
որպէսզի թռչուններն ալ տօնենուրախ
ծնունդ մը կտցելով այդ հասկերը :
«Ամէն տարի , աւելցուց տիկինը ,
հին փունջերը կ'առնուին և նորեր
կը դրուին անոնց տեղ :»

Ի՞նչ ազուր սովորութիւն . ո՞ր-
չափ բարի ու պատշաճ բան . որով-
հետեւ այդ երկրին մէջ ձմեռը շատ
երկար է և ձիւնը գրեթէ ութը ինը
ամիս կը ծածկէ գետինը , այնպէս որ
փոքրիկ խեղճ թռչուններ բան մը
չեն ունենար ուտելու համար : Ահա
այս փոքրիկ բարեգործութեամբ այդ
թռչուններն ալ Ծնունդի ուրախու-
թիւն մը վայելած կ'ըլլան : Այդ ալ
տեսակ մը Ծնունդի ծառ կ'ըլլայ
անոնց համար :

Արդեօք ի՞նչ հաճոյք կ'ըզգան
տղաքներ ու աղջիկներ , երբ իրենց
ձեռքերով կը պատրաստեն այս
խնջոյքը իրենց փետրազարդ փոք-
րիկ բարեկամներուն :

Բ.

Ատենօք Անգլիացի նաւագ մը
կար որ Անգլիացիներու , Ֆրանսա-
ցիներու հետ ունեցած մէկ սաստիկ
պատերազմին առթիւ գերի ինկած
էր Ֆրանսացիներու ձեռքը : Քանի
մը տարիներ ան Ֆրանսական բանտի
մը մէջ արգելափակուած էր , բայց
վերջապէս երբ հաշտութիւն եղաւ ,
ազատ արձակուեցաւ :

Օր մը երբ ան Լոնտոնի փողոց-
ներէն մէկուն մէջ կը պտըտէր , տե-
սաւ մարդ մը որ խոշոր վանդակ մը
շալկած կը տանէր , և այդ վանդա-
կին մէջ կային շատ մը ծախու թռ-
չուններ :

«Մըչափ կ'ուզէք այս վանդա-
կին , թռչուններուն , ամէնուն մէկ ,
հարցուց նաւագը» :

«Հինգ Անգլիական ոսկի ,» պա-
տասխանեց թռչուն ծախող մարդը :

«Է՛հ , շատ աղէկ , գնել կ'ուզեմ»
ըսաւ նաւագը , ու գնեց վանդակը
մէջի բոլոր թռչուններով :

Թռչուն ծախող մարդը զարմա-
ցաւ այս տարօրինակ նաւագին վը-
րայ որ այդչափ թռչունները մէկէն
գնեց . բայց աւելի զարմացաւ ու
գրեթէ ապշեցաւ , երբ տեսաւ որ
նաւագը վանդակը բացած էր ու
բոլոր թռչունները մէկիկ , մէկիկ
ազատ կ'արձակէր :

«Տէր ողորմեա , այս ինչ տեսակ
յիմարութիւն է որ կ'ընէք ,» հար-
ցուց թռչուն ծախողը նաւագին :

«Պատճառը ըսեմ ձեզ , պատաս-
խանեց նաւագը . եթէ դուք ալ ին-
ծի չափ երկար ատեն բանտարկուած
ըլլայիք , դուք ալ այնչափ հաճոյք
պիտի զգայիք , որչափ ես կ'ըզգամ
այս արգելափակուած խեղճ թռչուն-
ները ազատ արձակելով :

A KINDER GARTEN GAME SONG

I wish I were a butterfly,
With wings all bright and gay:
I then would fly o'er garden flowers.
And kiss them every day.

I wish I could weave gauzy wings
Of every brilliant hue;
Then in the sunbeams dip and dive,
And summer winds pursue.

I can not do great mighty things,
But sad I must not be
Since I may make some place more bright
Like butterflies you see.

Come children, like the butterflies
Come flutter round and fly,
Or else like noisy aeroplanes
Let's journey round the sky.

A. N. BURGESS

GOD'S HANDIWORK

Where do these lovely lights come from? I am full of wonder! The sun looks so bright I can scarcely gaze at it. The sun is so hot I seek shelter from it. I look up at the moon so calm, so changeable, sometimes seemingly playful as it dives in and out of the black clouds which veil its shining face, and my wonder increases when I consider the changeableness of its round face. The stars are among the delights of the universe. They make such twinkling eyes at our earth. My surprise is expressed thus

«Twinkle twinkle little stars,
How I wonder what you are,
Up above the world so high;
Like a diamond in the sky,»

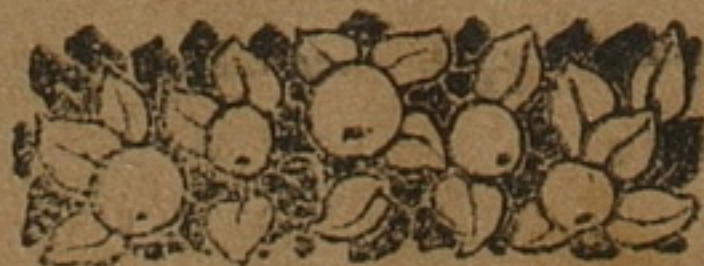
The great blue canopy of space, with piles of white clouds is another cause for delight. How often our fancy plays around the moving procession of clouds as the wind drives them into every possible shape till we can see almost anything we wish to see. The sun-

rise and sunset with their beautiful colours enchant us. The rainbow arch so neatly painted on the black cloud excites our imagination with its seven brilliant colours, our muse is however quickly disturbed by the fading away of the bright colours. The thunderstorm and lightening fill our being with fear and pleasure. The refreshing rain, the pure white snow, the pelting hail are, if we give them thought, cause for surprise.

Our teachers tell us they are the handiwork of God. Our school books explain many of the wonders of creation, and our teachers in simple language instruct us in them. Our school is a house of learning, and from the store-house of knowledge we can by thoughtful study become wise,

So let us love our school, our teachers, and our books, and be regular and careful in our studies;

A. M. Burgess

FIRST ENGLISH LESSON ON THE ALPHABET.
CAPITAL AND SMALL LETTERS WITH PRONUNCIATION.

A. a.	էՅ ,	B. b.	ՊԻ.	C. c.	ՍԻ.	D. d.	ՏԻ.	E. e.	Ի
F. f.	էՖ.	G. g.	ՃԻ.	H. h.	էՅԶ.	I. i.	ԱՅ.	J. j.	ՃԷՅ
K. k.	ՔԷՅ.	L. l.	ԷԼ.	M. m.	էՄ.	N. n.	ԷՆ.	O. o.	Օ.Ի.
P. p.	ՓԻ.	Q. q.	ՔԻԻ.	R. r.	ԱՐ.	S. s.	էՍ.	T. t.	Թ
U. u.	ԵՈՒ.	V. v.	ՎԻ.	W. w.	ՏԸՊԸԼԵՈՒ.	X. x.	էՔՍ.		
Y. y.	ՈՒԱՅ	Z. z.	ՋԷՏ;						

E X C E R C I S E

AT.	AN.	BE.	HE.	ME.	NO.	SO.	TO.	DO.
ԱԹ.	ԱՆ.	ՊԻ.	ՀԻ.	ՄԻ.	ՆՕ.	ՍՕ.	ԹՈՒ.	ՏՈՒ.
IF.	IS.	IN.	MY.	UP.	US.	OH.	OR.	
ԻՖ.	ԻՉ.	ԻՆ.	ՄԱՅ.	ԸՓ.	ԸՍ.	ՕՀ.	ՕՐ.	

ՀԱՅ ԾՆՈՂՔՆԵՐ

Ունի՞ք աւելի թանկագին դանձ քան հոգեհատոր ձագուկները, սիրասուն զաւակները: Անոնց համար չե՞ն ձեր բոլոր զոհողութիւնները: Ահա անոնց բարոյական ու մտաւոր զգացումն կը նուիրուի Առաւօս, հանդէսը: Օ՛ն գործակցեցէք միշտ տարածեցէք այս հանդէսը, որ մատչելի է ամէն համեստ քսակի իսկ: 100 փարա: Աննախընթաց դին պարբերաթերթի համար:

ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆԵՐ

Ձեր այն անխոնջ ջանքերուն մէջ, որոնց նպատակն է Հայ մատաղ սերունդին զարգացումն ու բարեկրթութիւնը, Առաւօս հանդէսը կուգայ գործակցիլ ձեզ: Քաջալերեցէք մեզ ձեր աշխատակցութեամբ, ինչպէս նաև տարածել մեր այս հանդէսը, որուն իւրաքանչիւր թիւը կը արժէ մի' միայն 100 փարա:

ՀԱՅ ՈՐԲԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ՏԵՍՈՒՉՆԵՐ

«Առաւօս» հանդէսը պիտի հետաքրքրուի նաև մեր սիրելի որբերուն զարգացումովն ու կրթութեամբ. Դուք ալ ձեր որբանոցներու մէջ տարածեցէք մեր այս հանդէսը:

ՀԱՅԵՐ, չէ՞ք կարծեր թէ որբանոցներու և դպրոցներու բարերարելու լաւագոյն մէկ կերպն է 5, 10, 20 օրինակ «Առաւօս» հանդէսէն նուիրել անոնց: Մատաղ սերունդին համար ընթերցանութեան ասկէ աւելի յարմար ի՞նչ կրնաք տալ:

ՀՐԱԻԻՐ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ ԹԵՐԹԵՐ

ԱՌԳՈՏ

Ազգային ֆաղափական լրագիր Տնօրէն
Մ. Սուրեան: Գին 100 փարա: Բաժա-
նորդագրութիւն. տարեկան 120. վեցամ-
սեայ 75. քառամսեայ 40 դրչ: Հասցէ՝ Պո-
լիս Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 51:

«Երկուշաբթի» ազգային ժողովրդա-
կան թերթ. Տէր և Տնօրէն Սիմոն Խորէն.
Հասցէ Բերա, Փարմազ դաբու:

«Երեւան» անկախ հայաթերթ: Տնօրէն
Խմբագիր Մկրտիչ Կապրաշ: Հասցէ փոսթ-
արկղ 210, Բերա:

ԱՄԷՆՕՐԵԱՅ ԹԵՐԹԵՐ

Ժամանակ, Հասցէ Պապը Ալի ճատտէսի
Երկիր, « « « « «
Վերջին Լաւր, (Երեկոյեան) « «
Ճակատամարտ, Բերա, Գապրիսթան փողոց
Ժողովուրդի Ձայն, Կալաթա:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՍՄԷՐԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԺԱՄԱՑՈՅՑ-
ՆԵՐՈՒ, ՇՂԹԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳՈՀԱՐԵՂԻՆԱՅ
Մեծ Շուկայ, Զուխանի խանի դիմաց թիւ 29
«Ժամանակը դրամ է» կ'ըսէ Անգլիացին, իսկ
ժամանակը շահելու լաւագոյն միջոցը ճշդապահ
ժամացոյց մը ունենալն է: Անմրցելի գիւնէր:

Վառնառատանս վկայուած փորձ ժամագործ Պ.
Գառնիկ Տէր Յովհաննէսեան խիստ չափաւոր գի-
ներով եւ արագօրէն կը նորոգէ ամէն տեսակ
ժամացոյցներ:

Պատի ժամացոյցներու ճոխ մթերք, փութա-
ցէք անիթէն օգտուիլ:

Հրապարակիս լաւագոյն մարքաներէն Զէնիթ,
Լօնժին, Սարգիսօֆ, Օմէկա, Սինկէռ ժամացոյց-
ները առանց ո եւ է յաւելումի իրենց սովորա-
կան գիւներով կը ծախուին: Հայ ուսանողներու
համար մասնաւոր զեղչ:

ՏՕՔԹ. Պ. ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

Կը դարմանէ տղայոց ոսկրաթերութիւնը
(rachitisme), ստամոքսի, աղիքի եւ թոքերու
տկարութիւնը, անարիւնութիւնը եւ նիհարու-
թիւնը (սըսխա), նաեւ ներքին, մորթային եւ եր-
կու սեռի ծննդամիզական եւ վէնէրային հի-
ւանդութիւնները: Կը բնակի Կէտիկ փաշա, Միւ-
սէլլիմ փողոց թիւ 6:

ՄԻԶՐԱՆ ԶՊՈՒԳՃԵԱՆ

Մեծ Շուկայ, Մահմուտ Փաշայի դրան
կից, թիւ 36:

Ճոխ մթերք Զէնիթ, Լօնժին եւ Սարգիսօֆ
ժամացոյցներու, ամէն տեսակ շղթաներու, քօ-
լիէներու եւ զոհարեղինաց:

Կը գտնուին նուրբ ճաշակով հայ արհեստա-
ւորներու կողմէ պատրաստուած ափսէներ, ար-
ծաթ անուշի դգալներ, մոմակալներ, սիւլարի
տուփեր, անոյշի ամաններ եւայլն:

Կ'ընդունուին յանձնարարութիւններ-թէ աղա-
մանդեայ եւ թէ ոսկի առարկաներու պատրաս-
թեան համար: Նշանուող եւ ամուսնացող հայ
զոյգերու համար 100ին 20 մասնաւոր զեղչ:
Մանաւանդ դպրոցականներու համար:

ԼԵՒՈՆ ՄԱՆԿԵԱՆ

Զուխանի խանի տակ թիւ 28

Մթերանոց Լօնժին, Զէնիթ, Օմէկա ժամա-
ցոյցներու, թելի զանազան ժամացոյցներու, շղ-
թաներու եւ զոհարեղինաց: Զափաւոր գիւնէր:
ժամացոյցներու երաշխաւորուած ճշդութիւն:

Համոզուելու համար անգամ մը այցելեցէք:
Հայ դպրոցականներու համար մասնաւոր զեղչ:
Մասնաճիւղ Զուխանի խանի դիմաց թիւ
27 վաճառատուն «Սիմին»:

Ա ԼԱ ՄՕՏ

Վաճառական—դերձակ արանց եւ կանանց
Բ. ՈՍԿԵԱՆ—Պ. ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

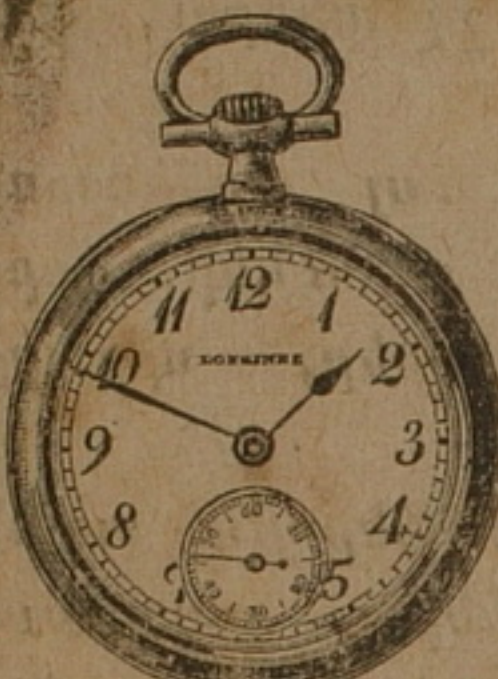
Վկայեալ Բարիզի «ԼԱՏՐՎԷ2» ակադէմիայէն
Գարաքէօյ, Վօյվօտա փողոց, թիւ 122
անգլ. նախակատան կից

Եթէ կ'ուզէք ամենավերջին նորածեւութեամբ,
մաքուր կարուածքով հագուստներ ունենալ, դի-
մեցէ՛ք Ա ԼԱ ՄՕՏ վաճառատունը, ուր կը պատ-
րաստուին ամէն ճաշակ եւ քսակ զոհացնող չա-
փի վրայ հագուստներ: Վաճառատունս յաճախորդ-
ներու դիւրութեան համար չափաւորութիւն, փորձ
եւ յանձնում կը կատարէ փափաքուած տեղը:

ԺԱՄԱՐ 326

ՁԵՆԻԹ. — Կ'ուզէք ունենալ տոկուն, վայելուչ եւ մի նպաստաւոր խիստ ուղիղ ժամացոյց մը, գնեցէք ՁԵՆԻԹ մը, 15 տարի երաշխաւորուած: Միակ նշանակացուցիչ Թուրքիոյ եւ Ռումանիոյ «Միհրան» թերինեան: Կ. Պոլիս Պահնէ Դաբու. ձեռք ալ պէյ իսկ թիւ 16:

ՕՄԷՆԱ. — Օմէկա ժամացոյց մը գնել կը նշանակէ ինքզինքը ապահովել ամէն տեղ ամէն բանի մէջ: Ճշտապահութեան եւ տոկունութեան տեսակէտով կը մրցի. Թուրքիոյ միակ գործակալ Գ. Արապեան 25 Չուխանի խան. Մահմուտ Փաշա. Պոլիս:

ԼՈՆԺՆ

Գերազանցապէս հիշատակուող եւ
հաշակաւոր ժամացոյցը 15 տարի
Անպայման երաշխաւորուած

ՎԱՃԱՌՄԱՆ ՎԱՅՐԵՐՆ ԵՆ

Նասիպ Խ. ձեզ վէճեան եւ Որդի գոհարեղինաց վաճառատունը, Մեծ Շուկայ, Հանէսեան եղբարց վաճառատունը, Էմին Էօնիւ, Թիւ 60, Ազիզեան եղբարց վաճառատունը, Բերա, Մեծ Փողոց, Թ: 337

ՏՈՔԹ. Յ. ԵՐԱՆՈՍԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին եւ կանանց հիւանդութեանց
եւ մանկաբարձ

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտէն մինչեւ երեկոյ Գում Դաբու Մօլա Թաշի Ա. մերիկեան դեղարանին բովի բնակարանը: Եշ. օրերը կէս օրէ վերջ ծրի:

Ա. ԿԱՐԳԻ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐ՝ Մ. ԱԳԸԼԼԵՆԱՆ ԵՒ Կ. ԲԱՐՈՒՆԻ. — Կը ստանձնեն ամէն տեսակ դատերու պաշտպանութիւնը, ամէն լեզուէ խմբագրութիւններ եւ թարգմանութիւններ, նմանապէս օտար դեսպանատանց մօտ կատարուելիք դիմումներ: Արագ եւ խղճամիտ գործունէութիւն: Խորհրդակցութիւնք ծրի: Հասցէ, Թարագճըլար, Քեաթիպի Ատիլի գտնուած Սաաթճը խան թիւ 9:

◆ Փաստաբանական այս գրասենեակը կը կատարէ նաեւ դիւրամատչելի պալմաններով դրամական փոխատուութիւն աւանդել: Կոտարէն:

ՍՊԷՏԱԿ ԱՆՆՈՒԷՍ

ՄՈՒՇՍԱԿ

AU RENARD BLANC

FOURRURES

Բերա, Մեծ փողոց, քիւ 433, Սանթա Մարիա եկեղեցիին ետ, Թեյեֆն, Բերա 2032

Ռուսական, ամերիկեան եւ եւրոպական ամէն տեսակ մուշակներու ձոխ մթերք, պատրաստ եւ չափու վրայ խիստ ճաշակաւոր: Գիները չափաւոր: Մ. ՕՀԱՆՆԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Համբարձում Գուեումնեան, Պայազիտ Օգճըլար Պաշը: Հասկնալու համար աատմնաբուժութեան կատարելագործումը պէտք է անպայման անգամ մը այցելել:

ՖէՍԵՐ, — Օր մը որբի մը մը գլուխը ֆէս մը տեսնուեցաւ բոլորովին նոր. Հարցուեցաւ թէ ով նուէր տուաւ: Որբը պատասխանեց, ի՛նչ նուէր. 5 տարի առաջ հայրս գործածած էր այս ֆէսը, արքորէն վերջ ինձ ժառանգ մնաց:

— Գիտե՛ս թէ ո՛ւրկէ գնուած էր այդ ֆէսը. — Ֆէսնի երուանդ Մինասեանէն, Պահնէ Դաբու Էսկի Զապտիէ ճատիէսի: